

תקציר מאמר הסוקר ספרות מקצועית על חקר שיעור במדינות שונות בעולם

Groves, S., Doig, B., Vale, C. & Widjaja, W. (2016). Critical factors in the adaptation and implementation of Japanese Lesson Study in the Australian context. *ZDM Mathematics Education*, 48(4). DOI [10.1007/s11858-016-0786-8](https://doi.org/10.1007/s11858-016-0786-8)

עיקרי הדברים:

- מתחילת שנות ה-2000, חקר שיעור התפשט כאמצעי להתפתחות מקצועית של מורים ברחבי כל העולם (ארה"ב, אירופה, דרום אמריקה, דרום מזרח אסיה ואוסטרליה).
- יחד עם זאת האופי של ההפעלה הוא תלוי תרבות הוראה, אופי מוסדי, ודרכים להבין ולאמץ את רוח הדברים כולל בניית שיעורים סביב פתרון בעיות כמו בשיעורים היפנים.
- המאמר הזה מתאר ניסיון אוסטרלי לאמץ חקר שיעור ככל שניתן לפי המקור היפני.
- בהתחלה מורים חשבו שזמן התכנון (בממוצע שמונה שעות) של שיעור הוא גדול מדי, אך הם למדו להאריך את התוכנית המפורטת שיצרו אשר נתנה התייחסות מאד זהירה ומפורשת למטרות השיעור, לבחירה ולניסוח המשימה, המקום של השיעור בתוך תוכנית הלימודים ובמיוחד ההתעסקות המפורשת עם הידע הקודם של התלמידים ועם חיזוי הצעות ופתרונות של תלמידים.
- מורים העריכו במיוחד את הדיונים שקיימו לאחר השיעורים ואת ההיזון החוזר שקיבלו מצופים שהיו לא היו מעורבים בתהליך. הם דיווחו על שינויים בהוראה שלהם ובמיוחד על הקדשת זמן לשיתוף פתרונות, ניסיון לחזות תגובות של תלמידים ותכנון שאלות כדי לעודד את התלמידים להציע הסברים וטיעונים.
- המורים דיווחו על קושי למצוא משימות מתאימות בתוך תוכנית הלימודים שלהם שהולמות את רוח חקר השיעור, ולרובם לא היה ניסיון קודם בלעצב משימות כאלה בעצמם.
- מורים התקשו לתת לתלמידים להתלבט ולהתחכך לבד עם הבעיות בזמנים של עבודה עצמית, והרבה פעמים נתנו "מיני-הרצאות" לקבוצות עובדות.
- אחת המסקנות היא שהפרקטיקה של חקר שיעור חייבת לקבל תמיכה לאורך זמן, היא איננה "הרפתקה" חד-פעמית והעיסוק בה ישכלל ויטיב עם ההתמקצעות של המורים כדרך חיים.